

Література

1. Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua>.
2. Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/files/file00559.pdf>.
3. Ходько Р.М. Вітчизняне страхування рухається до світових стандартів / Р.М. Ходько // Галицькі контракти. – 2009. – № 2. – С. 21-24.
4. Гладчук О.М. Фінансова безпека сучасного страхового ринку України / О.М. Гладчук // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. – 2014. – № 4.

Дембіцька Т. В., ст. гр. ФСГзм-11
Фаріон Я. М., к.е.н., доцент

РЕАЛІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Особлива роль у забезпеченні безперервного виробництва в сучасних економічних умовах та у фінансовому захисті населення від нещасних випадків належить страховому ринку. Наявність досконалого страхового ринку допомагає підвищити стійкість фінансової та економічної системи, забезпечуючи тим самим сталий розвиток суспільства.

Для розуміння особливостей функціонування страхового ринку України важливе значення мають роботи вітчизняних науковців, а саме: Виготської В.В., Осадця С.С., Охріменка О.О., Мниха М.В., Шумелди Я.П. та інших. Ці наукові дослідження присвячені теоретичному обґрунтуванню та уточненню визначення поняття “страховий ринок”, його значення в сучасних економічних відносинах. Разом із тим, багато проблем, пов’язаних з подальшим розвитком страхового ринку, до кінця не вирішені.

Слід відзначити, що в науковій літературі різні автори дають своє тлумачення поняття страхового ринку.

Зокрема, С.С. Осадець зазначає, що страховий ринок – це сфера економічних відносин, у процесі яких формуються попит і пропозиція на страхові послуги та здійснюється акт їх купівлі-продажу [1, с. 114].

У фінансово-економічному словнику автори зазначають, що страховий ринок – це система економічних відносин, які складають сферу діяльності страховиків і перестраховиків у певній країні, групі країн чи в міжнародному масштабі щодо надання страхових послуг страхувальникам [2, с. 506].

Ми повністю підтримуємо думку В.В. Виготської, яка вважає, що страховий ринок являє собою економічні відносини з приводу захисту економічних інтересів держави, корпоративного сектора, домогосподарств та забезпечення стійкого функціонування ринкових інститутів за допомогою механізму перерозподілу ризиків через мобілізацію фінансових ресурсів у

страхові фонди на основі сплати страхових премій та здійснення руху грошових потоків в економіці [3, с. 130].

На сьогоднішній день страховий ринок України має ряд невирішених проблем: нестабільність політичної ситуації; низька зацікавленість у страхуванні внаслідок низької платоспроможності населення; анексія АР Крим та ведення бойових дій на сході України; існування певної недовіри до страхування; нестійкість національної валюти; недосконале законодавство; високий рівень інфляції; недостатній розвиток довгострокового страхування життя, пенсійних ануїтетів та інших видів накопичувального страхування; невелика фінансова місткість вітчизняного страхового ринку, недостатня капіталізація та низька ліквідність страховиків; низька страхова культура населення, страхових посередників і деяких страховиків; недостатній рівень кадрового та наукового забезпечення [4, с. 29].

Вказані вище проблеми вимагають підвищеної уваги як з боку державних органів по нагляду за страховою діяльністю, так і врахування в процесі управління розвитком окремого суб'єкта страхового підприємництва.

Однією із передумов подальшого розвитку страхового ринку України є відновлення довіри до страхування. В контексті вирішення даної проблеми важливим видом діяльності повинно стати: інформування населення про стан страхового ринку; активізація ролі держави та її органів у зміцненні страхового ринку України; впровадження нових, більш привабливих та прогресивних видів страхових послуг; приведення вітчизняного страхового ринку у відповідність із світовими стандартами.

Станом на 01.10.2015 р. загальна кількість страхових компаній становила 368, у тому числі – 52 страхові компанії зі страхування життя (СК “life”) та 316 компаній надавали послуги зі страхування, відмінні від страхування життя (СК “non-life”). За 9 місяців 2015 року у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року загальна кількість страховиків скоротилась на 21 страхову компанію [5].

Обсяг валових страхових виплат у порівнянні з 9 місяцями 2014 року збільшився на 1009,7 млн. грн. (27,5%), обсяг чистих страхових виплат збільшився на 989,9 млн. грн. (27,6%). Зростання обсягів валових страхових виплат за 9 місяців 2015 року мало місце у всіх основних видах страхування. Так, збільшилися валові страхові виплати з таких видів страхування, як: страхування життя (збільшення валових страхових виплат на 228,5 млн. грн. (у 2,6 рази)) та автострахування (збільшення валових страхових платежів на 257,5 млн. грн. (12,5%)). Водночас, зменшилися валові страхові виплати зі страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ на 67,8 млн. грн. (53,1%) [5].

Валові страхові премії, отримані страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховувальників за 9 місяців 2015 року, становили 21718,7 млн. грн., з них: 7269,2 млн. грн. (33,5%)

– що надійшли від фізичних осіб; 14449,5 млн. грн. (66,5%) – що надійшли від юридичних осіб.

Протягом аналізованого періоду зросла кількість укладених договорів страхування на 75076,4 тис. одиниць (або на 77,5%), при цьому на 53268,3 тис. одиниць (у 3,8 рази) зросла кількість договорів з добровільного страхування, в тому числі: кількість укладених договорів страхування майна збільшилася на 21188,6 тис. одиниць (у 10,7 разів); кількість укладених договорів страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ збільшилася на 21015,4 тис. одиниць (у 12,3 разів); кількість укладених договорів страхування від нещасних випадків збільшилася на 5135,9 тис. одиниць (у 1,7 рази) [5].

Отже, страховий ринок являє собою складну багатофакторну динамічну систему взаємозв'язків щодо захисту економічних інтересів держави, юридичних осіб, населення та забезпечення стійкого функціонування ринкових інститутів.

Література

1. Страхування: підручник / [керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець]. – [2-ге вид., допов. і перероб.]. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
2. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2005. – 714 с.
3. Виговська В.В. Теоретичні аспекти визначення сутності страхового ринку / В.В. Виговська // Науковий вісник Полісся. – 2015. – № 4 (4). – С. 124-131.
4. Кривенцова А. Дослідження фінансової діяльності страхових компаній в Україні / А. Кривенцова // Схід. – 2015. – № 8 (140). – С. 26-31.
5. Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: forinsurer.com/files/file.

Дикунов В. Г., ст. гр. ФСГзм-11
Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОВІДНОСИН УЧАСНИКІВ СТРАХОВИХ ВІДНОСИН В МЕДИЧНОМУ СТРАХУВАННІ

Реформування економіки України в умовах становлення ринкових відносин потребує відповідних змін у системі соціального захисту населення. Перш за все це стосується охорони здоров'я громадян. Досвід розвинених країн світу доводить, що досягнення цієї мети можливе шляхом запровадження страхової медицини. Страхова медицина виступає реальною альтернативою бюджетному фінансуванню, яке вже не спроможне забезпечити конституційне право громадян на отримання безоплатного медичного обслуговування. Вирішення проблем переведення галузі охорони здоров'я на страхові засади